

Phellodendron amurense volwassen boom

Een kurkboom, maar dan zonder kurk

Een prachtige parkboom met een brede kroon

Als onze hofdendroloog om een glaasje fris vraagt, kom dan niet aan met Fanta of Fristi, maar met een sapje dat in oude tijden normaliter door een kurk werd afgedekt. Toepasselijk dus dat deze editie van het bomenfeuilleton is gewijd aan de kurkboom, die – anders dan zijn naam doet vermoeden – geen bruikbaar kurk oplevert.

Auteur: Jan P. Mauritz VRT

Binnen de systematische indeling van het *Regnum Vegetabile* – het Plantenrijk – behoort het geslacht *Phellodendron* tot de orde van de *Sapindales* en daarin tot de familie van de *Rutaceae* oftewel de wijnruitachtigen. Deze enorme familie omvat ongeveer 1700 geslachten en soorten, meestal tweehuizig, kruidachtigen, struiken en bomen waarvan het overgrote deel voorkomt in de subtropische en tropische gebieden op deze aardkloot. Andere geslachten binnen deze familie zijn o.a. *Angostura*, *Boehninghausenia*, *Citrofortunella*, *Dictamnus* en *Erythrochiton*.

Ik hoor op de achtergrond iets mompelen als: Daar gaat ie weer hoor, die mafkees. Nog nooit van deze makkers gehoord JP, ze zijn zelfs in mijn naaste dromen niet langsgekomen. Nee, vrienden van het feuilleton. In ieder geval *Citrus*, *Citrofortunella* en *Tetradium* hebben in het verleden al eens op dit podium gestaan, als species van de zogenaamde buitencategorie; kijk het maar na.

Gelukkelijk bevat de familie ook de geslachten *Ptelia*, *Skimmia*, *Zanthoxylum* en nog een hele reeks. Zo, dat klinkt al beter; dan zijn we met zijn allen weer geland bij *Phellodendron*, die dus zeker ingedeeld moet worden in de buitencategorie.

Het geslacht *Phellodendron* is onderverdeeld in negen soorten en verder zijn er drie vars en geen cv's. Het natuurlijk verspreidingsgebied ligt in de gematigde en subtropische klimaatzone op het noordelijk halfrond, en wel in Noord-China, Mantsjoerije, Midden-China, Centraal-Japan, Korea en op het eiland Taiwan. De species met de soortnaam *burkii* komt van nature voor in de omgeving van Malakka op het schiereiland Maleisië, een tropisch gebied. Vanwege het niet winterhard zijn van deze makker in onze regionen stelt uw schrijver hem verder niet aan u voor.

Kenmerken

De geslachtsnaam *Phellodendron* is afgeleid van de Griekse woorden *phellos* (kurk) en *dendros* (boom); dat is dan samen 'kurkboom'. Deze naamgeving werd ingegeven door de eerste makker van dit geslacht, *Phellodendron amurense*, die in 1853 door de Duitse arts en botanicus Franz Joseph Ruprecht (1814-1870) beschreven werd vanwege de meer dan schitterende kurkachtige stamschors. De Nederlandse naam 'Amur-kurkboom' is daar ook van afgeleid; zo simpel kan het!

Het geslacht bestaat uit bladverliezende, kleine tot middelgrote bomen, die al naargelang de soort 8 tot 10 meter of 10 tot 15-17 meter hoog worden,

met brede, opgaande, onregelmatig ronde en open kronen. De meeste species hebben een vrij korte stevige stam met daarop een groot aantal opgaande gesteltakken, die wijdt uitstaand de kroon vormen; of het is een boom die meerstamig uit de grond komt, met afhankelijk van de soort opgaande takken die de kroon dragen. De stam en gesteltakken dragen bij meerdere soorten zware, dikke en kurkachtige stamschors. Deze schors is vaak diep gegroefd met een netstructuur, bij een aantal soorten in ruwe loslatende schorsplaten. De kleur varieert van bruin tot grijsbruin. De species dragen stevige dikke twijgen, die lichtbruin tot grijsbruin van kleur zijn, met afhankelijk van de soort opvallende wittige lenticellen. De twijgen hebben meestal rond, wit merg en dragen geen eindknop. Het duidelijke hoefijzervormige bladmerk draagt drie bladmerken; de bast is geel aan de binnenzijde en heeft een aromatische geur. Dezelfde terpentijngeur komt vrij bij kneuzing van de bladeren en bij het pletten van de ronde zware bessen. De boom draagt dus niet, zoals weleens verondersteld wordt, de Nederlandse naam 'terpentijnboom'. Deze naam bestaat wel, maar dan voor de species *Pistacia terebinthus*, een geslacht uit de *Anacardiaceae*. Deze makker behoort tot hetzelfde geslacht als de leverancier van de pistachenootjes, de *Pistacia vera*.

De knoppen zijn kegelvormig, met een afgeronde top en glanzend bruin van kleur. Deze aanliggende en behaarde knoppen zijn verborgen onder de verbrede voet van de bladsteel.

De boom heeft een tegenoverstaande bladstand en samengestelde, oneven geveerde bladeren. Afhankelijk van de soort is het blad 12 tot wel 35 cm lang, met drie tot vijf of drie tot zeven bladjes, waarbij de deelblaadjes ook vrijwel tegenoverstaand aan de centrale bladsteel hangen. Het blad is breed eivormig tot lang ovaal, 5 tot 10 cm lang en 2 tot 4 cm breed, met een toegespitste bladtop en een breed wigvormige bladvoet. De bladrand is ondiep gekarteld en langs de bladrand en de middennerf iets doorschijnend.

De bloei van deze species is tweehuizig met eenslachtige bloemen. Hier volgt op veler verzoek toch nog een keer uitleg over bovenstaande kenmerken.

Tweehuizig wil zeggen dat er geen mannelijke en vrouwelijke geslachtsorganen op dezelfde species voorkomen. Er zijn dus mannelijke en vrouwelijke species van deze soort. Tweehuizige species dragen eenslachtige bloemen, dus of vrouwelijke of mannelijke bloemen. Dat wil zeggen dat de mannelijke bloem alleen maar vertiele (vruchtbare) delen heeft, de meeldraden met alles erop en eraan, en dus pollen verspreidt. Vrouwelijke bloem-

delen, zoals de stamper, de stijl en het vruchtbeginsel, zijn niet of slechts rudimentair aanwezig en altijd steriel.

De boom bloeit in mei-juni/juli met geelgroene bloempjes in okselstandige of eindstandige bloemtrossen. De bloemkelk is vijfspelig en er zijn vijf tot acht petalen (kroonblaadjes) aanwezig. De mannelijke bloemen dragen vijf à zes lange meeldraden met zeer grote helmknoppen die buiten de kroon uitsteken; de vrouwelijke bloemen zijn kleiner en hebben een vijfhoekig vruchtbeginsel. De vruchten zijn groene, bij rijping zwarte, vlezig steenvruchten, zo groot als een boon, met vijf eenzadige steentjes. Ook deze vruchten geven bij kneuzing of pletten een terpentijngeur af.

Het sortiment

Zoals u inmiddels gewend bent, komen de volgende makkers op het podium om zich aan u voor te stellen, en wel in alfabetische volgorde. De priemer is ook direct de meest bekende species van het geslacht:

Phellodendron amurense

De Nederlandse naam voor deze species is Amur-kurkboom en verwijst naar de herkomst van deze prachtige bomen: Mantsjoerije en Mongolië, waar ze groeien in de gemengde loofhoutbossen in het stroomgebied van de Amur, een voor velen van ons vrij onbekende rivier in het oosten van Azië. Bijzonder, waarde lezers, want deze rivier heeft een lengte van 4.443 km (onze Rijn is slechts 1.233

Kurkschors

km lang) en een stroomgebied van maar liefst 1.855.000 km² (onze Rijn 184.980 km²). De boom is in 1865 ontdekt door de Russische botanicus Friedrich Schmidt (1832-1908), die van oorsprong uit Letland afkomstig was. Hij was in dienst van de Botanische Tuinen in Sint-Petersburg als plantenzieker in China en Japan. Hij heeft een botanisch boekwerk geschreven over de vegetatie langs de oever van de Amur. De boom is in 1877 vanuit de Botanische Tuinen in St. Petersburg geïntroduceerd in de rest van Europa.

Het is een geweldig mooie verschijning, deze tot 13-14 meter hoge boom, met een brede, open kroon met wijduitstaande takken op een korte stam. De breed waaivormige kroon van de boom vertakt zich laag op een zware, dikke stam met zware, opgaande gesteltakken met fantastisch mooie, zeer diep netvormig gegroefde schorsrillen. Deze schitterende kurkachtige schors zit tot heel hoog in de boom en is lichtbruin tot grijsbruin van kleur, in tegenstelling tot de zilvergrijze, kurkachtige schorsrillen van de mogelijk bekendere kurkeik, *Quercus phellos*. De twijgen van deze makker zijn dik en stevig, lichtbruin van kleur met opvallende ronde tot ovale lenticellen. De jonge twijgen zijn oranjegeel tot geelbruin van kleur. De winterknoppen zijn glanzend bruin van kleur, kegelvormig met een afgeronde top en bedekt met zilverachtige haren. De knoppen gaan in de zomer schuil onder de verbrede bladvoet van de bladsteel. De hoefijzervormige bladmerken bezitten drie donkere plekje, sporen genaamd; dit zijn de littekens

Phellodendron amurense stamschors van boom in Arnold Arboretum.

Phellodendron amurense var. *lavalleyi* blad en bloempjes.

van de vaatbundels die vanaf de tak of twijg het blad in liepen om de stofwisseling te regelen. Het blad is samengesteld, tegenoverstaand en oneven geveerd met drie tot vijf bladjuken aan een tot 35 cm lange bladsteel. De deelblaadjes staan soms iets scheef tegenover elkaar in het juk.

Voor degenen die het even kwijt zijn: oneven geveerd wil zeggen dat het samengestelde blad bestaat uit een centrale bladspil, met daaraan bladjuken met steeds twee tegenover elkaar staande deelblaadjes en een topblad. Even geveerde bladeren missen dus dit topblad dus.

De blaadjes zijn breed eivormig tot lang ovaal van vorm, 5 tot 10 cm lang en 2,5 tot 4 cm breed, met een lang toegespitste bladtop en een breed wigvormige tot ronde bladvoet. De bladrand is ondiep gekarteld en verspreid gewimperd, met doorschijnende punten op de insnijdingen. De bladnerven lopen niet tot in de bladrand door; het bladoppervlak is glanzend donkergroen en alleen aan de basis van de hoofdnerf licht behaard. De onderzijde van het blad is blauwgroen van kleur en op de hoofdnerf behaard. Het topblad is bij deze species vrijwel even groot als de andere deelblaadjes. Bij de meeste species met samengestelde bladeren is het topblad veel groter dan de blaadjes aan de bladjuken, maar in dit geval dus niet. De deelblaadjes zitten met zeer korte bladsteeltjes, maximaal 2 mm, aan de centrale bladsteel, net iets te lang om de blaadjes zittend te noemen. De boom heeft een schitterende gele herfstkleur en laat zijn blad al vrij vroeg in de herfst vallen. De blaadjes geuren bij wrijving naar terpentijn. De

bloeiwijze verschijnt in mei-juni in eindstandige, geelgroene behaarde pluimen van 8 tot 10 cm lengte en ongeveer dezelfde breedte. Aan de weinig vertakte trossen zitten dan de eenslachtige bloempjes, die eveneens geelgroen van kleur zijn. Na de bloei ontwikkelen zich de vlezig ronde steenvruchten met een diameter van 8 tot 12 mm, eerst groen, bij rijping zwart van kleur. Deze vruchttrossen blijven tot diep in de winter aan de boom, zelfs tot in het volgende voorjaar, en hangen dan wat verrimpeld aan de boom. Ook deze vruchten geven bij kneuzing een terpentijngeur af. De boom verlangt een voedselrijke en humusrijke bodem op een wat beschutte en zonnige standplaats. Jonge bomen tot maat 10-12-14 zijn wat vorstgevoelig op de jonge scheuten. Dus: grotere bomen planten, dames en heren boombeheerders, alleen al daarom! Er zijn geen cv's van deze species bekend, wel een tweetal vars (u weet wel, een natuurlijke variatie).

Phellodendron amurense* var. *lavalleyi

De var-naam *lavalleyi* is een verwijzing naar de ontdekker van deze boom, de Franse dendroloog Pierre Alphonse Martin Lavallée, die de boom in 1862 in Japan vond en benaamde als *Phellodendron lavalleyi*. Hij verstuurde in 1863 zaden naar zijn tijdgenoot en goede vriend Charles Sprague Sargent, de botanische grootmeester en directeur van het Arnold Arboretum. In 1866 maakte de meester de botanische beschrijving van deze species en kwam hij tot de conclusie dat het hier een geografische variatie betrof van

Phellodendron japonicum vruchten.

Het geslacht *Phellodendron* is onderverdeeld in negen soorten en verder zijn er drie vars en geen cv's

Phellodendron amurense. Het gaat te ver om deze beschrijving met u te delen. Zonder gigantisch op mijn donder te krijgen van het opperhoofd Hein, omdat deze diepgang minimaal twee pagina's extra in dit vakblad zou beslaan, en deze pagina's helaas niet beschikbaar zijn. Uw schrijver volstaat dus met de eindconclusie dat de species benaamd is als *Phellodendron amurense* var. *lavallei*.

Het is een iets grotere verschijning dan de soort. Daardoor wordt hij nogal eens verward met *Phellodendron japonicum*, die later op dit podium zijn opwachting zal maken. De makker wordt 12

tot 16 meter hoog, met een vergelijkbare brede, opgaande en meer regelmatig waaiervormige open kroon. Zoals bij de soort hebben de meeste species een vrij korte stevige stam met daarop een groot aantal opgaande gesteltakken, die wijdstaand de breed waaiervormige kroon vormen; of het is een boom die meerstammig uit de grond komt, met afhankelijk van de soort opgaande takken die de kroon dragen. De stam en gesteltakken dragen kurkachtige schors, maar veel minder dik en diep gegroefd dan de soort. De kleur varieert van bruin tot grijsbruin. Veel morfologische kenmerken zijn als de soort, maar wel met enkele significante verschillen, die de boom een andere status dan een var. verlenen. Zo zijn de jonge twijgen roodbruin van kleur en is het blad dof geelgroen aan de bovenzijde en heldergroen aan de onderzijde, met witte beharing langs de centrale bladsteel en de hoofdnerf van de deelblaadjes. Dat blad is ook ca. 20 tot wel 35 cm lang, met drie tot vijf bladjuken en eivormig-elliptisch van vorm. De deelblaadjes zijn 5 tot 10 cm lang, met een toegespitste bladtop en een scherp wigvormige of ronde bladvoet. De bladrand is gaaf of onduidelijk, licht gekarteld en zoals gezegd dof geelgroen van kleur. De boom heeft net als de soort een schitterende gele herfstkleur en laat zijn blad in de herfst al vrij snel vallen. De blaadjes geuren bij wrijving naar terpentijn. De bloeiwijze is als de soort met losse, behaarde bloemtrossen die in juni verschijnen met geelgroene bloempjes. De vrucht-

trossen aan de vrouwelijke bomen zijn zeer talrijk, met groene, bij rijping zwarte gladde vruchtjes. Die vruchten zijn waarschijnlijk 'niet te vreten' voor de vogels en kleine zoogdieren, want ze blijven tot diep in de winter en zelfs tot in het voorjaar aan de boom hangen. Elk vrouwelijk bloempje geeft in principe vijf vruchten af. (Dat heeft vast iets te maken met het vijfhoekige vruchtbegin-sel...) Helaas is deze species niet of nauwelijks in cultuur bij de Nederlandse boomkwekerijen en dus niet beschikbaar. Dit deel van het feuilleton zit inmiddels al vrij vol met herhalingen uit eerder verschenen delen, dus kan er in het licht van het geslacht *Phellodendron* nog wel één bij: onbekend maakt onbemind, zowel bij boombeheerders als bij boomkwekers, en dat is triest!

Phellodendron amurense* var. *sachalinense

Deze bijzondere species binnen het geslacht is rond 1870 gevonden door de grote meester Charles Sprague Sargent, die de boom aantrof op het Russische eiland Sachalin, dat boven Japan ligt in de Stille Oceaan. De boom komt daar van nature voor, maar ook in Noord-Japan en zelfs in Korea groeien deze makkers van nature. Aanvankelijk beschouwde de meester de boom als eigenstandige soort. Hij introduceerde deze in 1877 vanuit het Arnold Arboretum in Amerika. In hetzelfde jaar had de andere botanicus, F. Schmidt, bovenstaande makker, *Phellodendron amurense*, al geïntroduceerd vanuit St. Petersburg. De beide meesters hebben na onderzoek en vergelijkingen besloten dat de door Sargent ontdekte boom een var. was van de soort *amurense*. Schmidt stelde vervolgens de gewasbeschrijving op waardoor de boom als een var. geregistreerd en gevalideerd is. Deze verschijningsvorm is de kleinste van de drie species en wordt uiteindelijk 8 tot 15 meter hoog, met een van nature korte, rechte stam en een brede opgaande tot een omgekeerd eironde kroon. De boom onderscheidt zich vooral doordat de donkerbruine schors niet kurkachtig is, maar fijn gegroefd met dunne groefjes, waardoor schorsplaten ontstaan. De twijgen zijn roodbruin en de kegelvormige knoppen zijn afgerond en bedekt met roodbruine donsachtige beharing. Het blad is 22 tot 28 cm lang, met drie tot zeven bladjuken, soms met zeven lange eivormige blaadjes van 6 tot 12 cm lengte en 4 tot 6 cm breed, met een toegespitste bladtop en een ronde bladvoet. De bladrand is vrijwel glad en ook niet gewimperd. Het bladoppervlak is dofgroen van kleur en blauwgroen aan de onderzijde, met geen of nauwelijks beharing. Dit is bijzonder, omdat deze species in het meest noordelijke verspreidingsgebied voorkomt, waar het steenkoud kan zijn in de langdurige winters.

Phellodendron japonicum volwassen boom.

Temperaturen onder de min 25 graden Celsius zijn geen uitzondering. De boom is dan ook de meest winterharde makker van het geslacht. Dan verwacht je toch beharing van plantendelen om zich tegen de kou te kunnen weren? Niet, dus!

De vruchten van de dames zijn als de soort en blijven dus ook tot in het volgend voorjaar hangen. Ook de terpentijnlucht is bij plantendelen significant aanwezig. Deze prachtige boom kan ook worden gebruikt als straat- en laanboom. De boom kan redelijk goed tegen verharding en in een goede standplaats levert hij niet of nauwelijks problemen op. Verder levert de boom een schitterende gele herfsttoper, die lang aan de boom blijft. Meerdere fraaie en goede eigenschappen dus, reden om deze boom toe te passen in uw werkgebied.

Phellodendron chinense

Deze makker werd gevonden door de bekende bomenzoeker Ernest Wilson, die de boom tijdens een van zijn zoektochten in Centraal-China in de provincie Hubei aantrof. Hij introduceerde de boom in 1907 in de VS. Het is een kleine tot middelgrote boom, met een breed waaivormige kroon tot ca. 10 meter hoog en ook zo breed.

Phellodendron chinense halfwas boom.

Op een korte stam staan de grote gesteltakken wijduit; ze vormen met de zijtakken en de twijgen de brede, open kroon. De stam en gesteltakken zijn bezet met een dunne, wat ruwige schors, in tegenstelling tot de kurkachtige schorsrillen van neef *amurense*. De lange dunne jonge twijgen zijn bruinrood van kleur, in het eerste jaar donzig behaard, daarna kaal. Het blad van deze makker is oneven geveerd, 30 tot 35 cm lang, met een breed wigvormige bladvoet en een lang toegespitste bladtop aan de langwerpige ovale tot lancetvormige blaadjes van 7 tot 12 cm lengte; het topblad is iets groter, tot wel 14-15 cm lang. De bladrand is gaafrandig; de bovenzijde van het blad is donker geelgroen, de onderzijde lichtgroen van kleur en dicht en zacht behaard. De bloeiwijze bestaat uit dichte, kegelvormige, tot 6-7 cm lange, zeer donzige bloempluimen met geelgroene bloemetjes. Ook hier is sprake van tweehuizigheid, dus mannelijke en vrouwelijke bloemetjes aan verschillende bomen. Bijzonder bij deze species is dat ook het vruchtbeginsel donsachtig behaard is. De vruchten zijn eerst groen en verkleuren dan naar roodzwart, zijn rond van vorm met een doorsnede van ca. 1 cm. De 5 tot 7 cm lange trossen hangen barstenvol vruchten, die tot in het voorjaar aan de boom blijven hangen.

Er zijn in het land van herkomst, China, meerdere vars. van deze makker, waarvan de var. *yunnanensis*

Phellodendron chinense stamschors jonge boom.

slechts één is. In Europa is hij bij een handjevol botanisten bekend, maar helaas niet in cultuur.

Phellodendron japonicum

Het natuurlijk verspreidingsgebied van deze Japanse kurkboom ligt vooral op het grote Japanse eiland Honshu. Deze makker groeit op de hellingen van de heuvels en bergruggen daar, tot ca. 1000 meter boven zeeniveau. De boom groeit daar aan de randen van de gemengde loofhoutbossen. Het is een lichte houtsoort, die graag aan de randen van deze bebossing zijn plek heeft. De boom werd in 1863 door Russische botanische grootmeester Carl Johann Ivanovitch Maximowicz (1827-1891) geïntroduceerd. Maximowicz was ook ontdekkingsreiziger en conservator van de botanische tuinen van de Russische tsaren in Sint-Petersburg. De man is wereldberoemd geworden door zijn botanische geschriften en zijn ontdekkingen en introducties in Europa, zoals vaak in de naamgeving terug te vinden is, o.a. bij de geslachten *Betula maximowicziana*, *Kalopanax septemlobus* var. *maximowicziana* en in vele andere soortnamen, vars, ssp's en cv's van verschillende geslachten.

De boom valt in de categorie kleine bomen, wordt 6 tot maximaal 10 meter hoog, hier in Europa zo rond de 7,5 meter, met een opgaande, bossige

kroon op een korte dikke stam. De stamschors is dun, fijn gegroefd met onregelmatige schorsplaatjes, op oudere leeftijd onregelmatig gevormde en gevormde schorsrillen. De kurkachtige schorsrillen worden niet zo zwaar als bij neefje *amurense*, maar zijn wel dominant aanwezig. De zware gesteltakken groeien sterk opgaand omhoog; de zijtakken vormen uiteindelijk een ovaal-ronde tot vaasvormige kroon. De jonge twijgen zijn roodbruin van kleur, verkleurend naar bruin, met opvallende lenticellen en aan de top berijpt. De hoefijzervormige bladmerken dragen net als bij *amurense* drie bladsporen. De knoppen zijn aanliggend behaard, kegelvormig met een afgeronde top en glanzend bruin van kleur. De zomerknoppen zitten onder de verbrede bladvoet verborgen. Het blad is samengesteld, oneven geveerd met drie tot zeven bladjuken en een topblad. De blaadjes zijn eivormig tot langwerpig eivormig, 7 tot 12 cm lang en 3 tot 5 cm breed, met een toegespitste bladtop, een ondiep gekartelde bladrand en gewimperd. Dat betekent dat er kleine haartjes (als oogwimpers) op de bladrand zitten. Verder heeft het blad doorschijnende punten op de insnijdingen en is het bladoppervlak dof groen van kleur aan de bovenzijde, grijs-groen aan de onderzijde en sterk viltig behaard. De centrale bladspil is ca. 24 cm lang en de bladsteeljes van de deelblaadjes zijn 1 tot 3 mm lang. De herfstkleur is schitterend mooi geel en het blad blijft in de herfst veel langer aan de boom dan bij neef *amurense*.

De bloeiwijze van deze makker is ook tweehuizig; de mannelijke en vrouwelijke bloemen verschijnen in juni in eindstandige bloempluimen van 8 tot 10 cm lang: de mannelijke bloemen in ca. 10 cm lange en 5 cm brede, rechtopstaande donzige pluimen, de vrouwelijke bloemen in slankere pluimen. De eenslachtige bloempjes van beide kunnen zijn 10-12 mm lang, ca. 6 mm breed en geelachtig groen van kleur. De vruchten zijn ronde, vlezige besachtige steenvruchten met een diameter van ca. 1 cm; ze staan in donzige pluimen van 8 tot 10 cm lengte (logisch, hè, want dit zijn de vrouwelijke bloempluimen). In deze vruchten zit de 5 mm lange steenvrucht. De bes verkleurt bij rijpheid naar diep donker roodzwart tot zwart en blijft tot in het volgende voorjaar aan de boom hangen. Zoals ook bij neef *amurense* reiken het gekneusde blad en deze vruchten sterk naar terpentijn.

Phellodendron japonicum is een prachtige verschijning in een park, op een begraafplaats of in een brede groenstrook. In de jeugdfase, tot maat 14-16, 16-18, is de species vorstgevoelig, vooral het blad en de jonge twijgen. De boom herstelt zich in het algemeen goed van deze late nachtvorsten, maar toch. Gewoon wel aanplanten, dames en

heren boombeheerders, maar op een beschutte en warme standplaats en in een vruchtbare, goed doorlatende plantplaats. In Hilversum, Den Haag en Wageningen staan prachtige laagstammige exemplaren, volwassen, volkomen gaaf, maar inderdaad op een beschutte plek. De moeite meer dan waard.

Afsluitend

Phellodendron is een niet zo alledaags geslacht. De boom wordt wel aangeboden op de Nederlandse boomkwekerijen en er zijn ook wel gemeenten waar de bomen te bewonderen zijn, maar veel te weinig. Het is een kerngezond geslacht, geen vreterij of ziektes onder de leden en vrij makkelijk, als de standplaats maar goed op orde is. Een zeer aanbevelenswaardig geslacht, dus, en dat doet uw schrijver dan ook van harte.

Waarde lezers van dit feuilleton: doorbreek die nare slogan 'onbekend maakt onbemind'. U zult er geen spijt van krijgen.

Groet,

J.A.P.

DGA Mauritz Adviseurs & Taxateurs BV.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6804